

Orobanche picridis

Fibblesnyltrot

NE

NA

LC

DD

NT

VU

EN

CR

RE

Nationellt utdöd (RE)

Klass: Magnoliopsida (tvåhjärtbladiga blomväxter), **Ordning:** Lamiales (plisterordningen), **Familj:** Orobanchaceae (snyltrotsväxter), **Släkte:** *Orobanche* (snyltrotter), **Art:** *Orobanche picridis* - fibblesnyltrot F. W. Schultz
Synonymer: *Fiblesnyltrot*

Kännetecken

Fibblesnyltrot är en 2–4 dm hög klorofyllfri parasit vars underjordiska knölar står i förbindelse med värdväxtens rötter. Stjälken är gulaktig med violetta nyanser och bär ett glest ax med vita till blekt gula, läppformiga blommor med violetta strimmor. Kronan är 14–22 mm lång och har ljusa glandelhår på överläppen. Överläppens kant är uppåtriktad eller något tillbakaböjd. De fyra fodertänderna är alla långa och trådformiga och blommans stödblåd är lika långt eller längre än kronan. Ståndarsträngarna har långa vita hår vid basen och är oftast fästa minst 3 mm ovan kronans bas. Märket är stort och rödviolett. Arten blommar i juni-augusti och förökar sig med frön. Klöversnyltrot *Orobanche minor* och tistelsnyltrot *Orobanche reticulata* är de två arter av släktet i Sverige som är mest lika fibblesnyltrot. Klöversnyltrot, som i Sverige parasiterar på ärtväxter, har 10–18 mm lång krona, överläpp med framåtriktad kant, ståndarsträngar som är kala eller sparsamt håriga vid basen och fästa högst 3 mm ovan kronans bas. Vidare är stödbladet kortare eller högst lika långt som kronan och åtminstone någon av de fyra fodertänderna inte lång och trådlik. Tistelsnyltrot, som hos oss parasiterar på kåltistel *Cirsium oleraceum* och brudborste *Cirsium heterophyllum*, har mörka glandelhår på överläppen och kala ståndarsträngar.

Utbredning och status

Fibblesnyltrot är känd från ett tidigt 1800-tals fynd i Skåne, men omständigheterna kring fyndet är något osäkra. I Elias Fries' herbarium i Uppsala finns ett skånskt exemplar av fibblesnyltrot under namnet *Orobanche minor* och i sitt verk *Novitarum florum suecicarum Mantissa III* anger han att *O. minor* samlats på Hallands Väderö i nordvästra Skåne. Växten har aldrig kunnat återfinnas på Hallands Väderö. I Danmark är fibblesnyltrot känd från 3 platser på Fyn, där den för länge sedan är försvunnen, samt från Fakse på sydöstra Själland där den sedan 1849 noterats vissa år, senast sågs den 1978. Den är möjligen numera även utgången från denna lokal. Växten är inte känd från övriga nordiska länder. Fibblesnyltrotens utbredningsområde i övrigt sträcker sig från de europeiska medelhavsländerna och Främre Asien norrut till södra England, Holland, mellersta Tyskland och södra Polen. I de norra delarna av sin utbredning är fibblesnyltrot mycket sällsynt. De sydsandinaviska fynden är de nordligaste för arten.

Ekologi

Fibblesnyltrot parasiterar på fibblor i släktet *Picris*, i första hand bitterfibbla *Picris hieracioides*, och på morot *Daucus carota*. På lokalen på Själland har arten uppträtt oregelbundet med många års mellanrum. Detta tyder på att fröna kan hålla sig vid liv i jorden under lång tid.

Hot

Orsaken till varför fibblesnyltroten försvann är okänd.

Åtgärder

Fibblesnyltrot är i Sverige endast känd från ett mer än 150 år gammalt fynd. Arten är mycket ovanlig och på tillbakagång i de norra delarna av sitt utbredningsområde. Fibblesnyltrot har, åtminstone till helt nyligen, vuxit helt nära Skåne och de möjliga värdväxterna traktvis är relativt vanliga i södra Sverige, varför det inte är helt omöjligt att arten kan återkomma. Skulle fibblesnyltrotten återfinnas så bör lokalen skyddas och förutsättningarna för artens fortlevnad bör säkerställas.

Övrigt

Utländska namn – DK: Bittermælk-Gyvelkvæler, GB: Oxtongue Broomrape.

Litteratur

Faurholdt, N. 2000: Røddistede planter i Storstrøms Amt 1999. - Storstrøms Amt, Teknik og Miljøforvaltningen. Nysted.

Holmberg, O. R. 1917. Orobanche caryophyllacea SM. tagen i Sverige. Bot. Not. 70: 193–195 Kraft, J. 1979. Översikt över Orobanche, snyltrotsläktet, i Sverige. Svensk Bot. Tidskr. 73: 27–37.

Løjtnant, B. & Worsøe, E. 1993. Status over den danske flora 1993. G.E.C. Gads Forlag, København.

Pedersen, A. 1963. Scrophulariaceernes og Orobanchaceernes udbredelse i Danmark. Bot. Tidsskr. 59: 1–140.

Författare

Kjell-Arne Olsson 1995. © ArtDatabanken, SLU 2006.